

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет фінансів та цифрових технологій

Кафедра фінансових ринків та технологій

Затверджено

Науково-методичною радою ДПУ

протокол від 21.09 2023 № 1

Голова НМР Іван ШЕМЕЛИНЕЦЬ

**Робоча програма
навчальної дисципліни
«СУЧАСНІ ПЛАТІЖНІ СИСТЕМИ»**

для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
(денної та заочної форми навчання)
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
освітня програма: «Фінансові технології»
статус дисципліни: обов'язкова

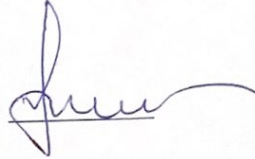
Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні платіжні системи» складена на основі освітньо-професійної програми «Фінансові технології», другого (магістерського) освітнього рівня, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», затвердженої Вченою радою Університету 21 червня 2023 року, протокол № 13.

Укладач

В. Корнєєв, д.е.н., професор, професор кафедри фінансових ринків
А. Болдова, к.пед.н., доцент, доцент кафедри фінансових ринків

Гарант освітньої програми «Фінансові технології» В. Корнєєв

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою фінансових ринків та технологій, протокол від "30" 08 2023р. № 1

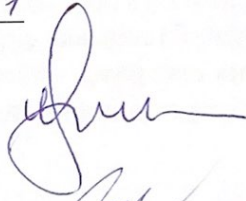
Завідувача кафедри фінансових ринків та технологій

О. Береславська, д.е.н., професор

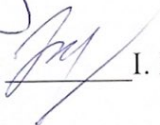
Розглянуто і схвалено вченою радою факультету фінансів, та цифрових технологій протокол від "12" 09 2023 р. № 1

Голова вченої ради факультету фінансів та цифрових технологій

В. Корнєєв

Завідувач навчально-методичним відділом

І. Качур, к.б.н, доцент

Реєстраційний № _____

ЗМІСТ

	Стор.
1. Передмова	4
2. Опис навчальної дисципліни	5
3. Програма навчальної дисципліни	11
4. Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти	16
5. Засоби діагностики результатів навчання	18
6. Форми та питання поточного та підсумкового контролю	19
7. Рекомендована література	22
8. Лист моніторингу	23

ПЕРЕДМОВА

Програма навчальної дисципліни «Сучасні платіжні системи» складена на основі освітньо-професійної програми «Фінансові технології» підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Мета і завдання навчальної дисципліни. організація навчання. компетентності, знання, уміння, що формуються в здобувачів вищої освіти

Метою вивчення навчальної дисципліни «Сучасні платіжні системи» є: формування системи знань щодо функціонування платіжних систем як складової сучасного глобального фінансового ринку, видів платіжних інструментів та технологій, специфіки та перспектив розвитку платіжних систем в Україні, а також вмінь та навичок щодо застосування цих знань у практичній діяльності у фінансовій сфері.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити здобувачів освіти із основами та специфікою функціонування сучасних платіжних систем, роллю банківського сектора та інноваціями у сфері платіжних інструментів;
- забезпечити розуміння механізмів функціонування міжнародних платіжних систем, особливостей розвитку платіжних систем у Україні;
- навчити здобувачів освіти розуміти шляхи захисту прав користувачів платіжних систем;
- сформувати у здобувачів освіти теоретичну і методичну базу, що необхідна для подальшого оволодіння практикою діяльності з платіжних систем;
- виробити у здобувачів освіти вміння аналізувати діяльність платіжних систем та адекватно оцінювати їх ризики.

Методи та форми навчання. Організація освітнього процесу передбачає застосування наступних *методів* навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний та проблемний методи у формі лекцій, дискусій та презентацій з вивчення теоретичних аспектів дисципліни у тісному зв'язку з практикою; частково-пошуковий та дослідницький методи у формі ігрового (імітаційного) планування діяльності здобувачів вищої освіти, проведення круглих столів та дебатів на семінарських та практичних заняттях; інші продуктивні методи навчання, спрямовані на активізацію та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів (кейс-стаді, тренінги, групові проєкти); метод стратегічного навчання; метод розвитку системного мислення; метод конструктивного навчання.

Формами навчання є денна та заочна форми навчання здобувачів вищої освіти.

Форми організації занять: лекції, семінарські та практичні заняття, індивідуально-консультаційна робота під керівництвом викладача, самостійна робота студентів, розгляд та аналіз ситуаційних завдань, кейсів, підготовка та обговорення наукових публікацій, застосування інформаційних технологій та елементи дистанційного навчання у системі Moodle.

Організація поточного контролю та підсумкового контролю знань. *Поточний контроль* проводиться у вигляді тестування за темами курсу в системі Moodle, усного та письмового опитування на семінарських заняттях, розв'язування задач та ситуаційних вправ на практичних заняттях, підготовки індивідуального завдання, написання поточних контрольних робіт. За підсумками поточних контролів здобувачі вищої освіти можуть бути атестовані з виставленням оцінки, яка обов'язково враховує наукові та інші їх творчі досягнення.

Формою підсумкового контролю знань для денної та заочної форми навчання є *екзамен*.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СУЧАСНІ ПЛАТІЖНІ СИСТЕМИ»

Найменування показників	Рівень вищої освіти Галузь знань Спеціальність Освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Обов'язкова	
Модулів – 2	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Заг. кількість годин – 120		Семестр	
		1-й	1-й
	Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Освітньо-професійна програма «Фінансові технології»	Лекції	
		22 год.	4 год.
		Практичні	
		8 год.	2 год.
		Семінарські	
		10 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		77 год.	110 год.
		Індивід.-консультац. робота	
3	2		
		Форма семестрового контролю: <i>екзамен</i>	

2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після вивчення курсу «Сучасні платіжні системи» здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями та результатами навчання:

Компетентності	Результати навчання
ІК.Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, зокрема фінансових технологій, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.	ПР 08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними.
ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.	ПР 11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.
СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.	ПР16. Застосовувати інноваційні фінансові інструменти та технології у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
СК7. Здатність у пошуку використання та інтерпретації інформації необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.	
СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.	

2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.

Пререквізитами вивчення даного предмету є дисципліни: «Фінансовий ринок», «Міжнародні фінансові ринки», «Фінансове посередництво».

Постреквізитами вивчення даного предмету є: «Державні фінанси», «Гроші і кредит» «Банківська система».

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

*Денна форма навчання
група ФМФ-23-1*

Змістовні модулі	Кількість годин					
	Лекції	Семінари	Практичні	ІКР	СРС	Всього
Модуль 1 – 2,3 залікових кредити (70 год.)						
Змістовий модуль 1. Функціонування платіжних систем та інструментів (Теми 1 – 4)						
Тема 1. Основи функціонування сучасних платіжних систем	2	2	-	-	11	15
Тема 2. Оверсайт платіжних систем	2		2	-	12	16
Тема 3. Платіжні інструменти та технології	4	2		1	12	19
Тема 4. Міжнародні платіжні системи	4	2	2	-	12	20
Всього по модулю 1	12	6	4	1	47	70
Модуль 2 – 1,7 залікових кредити (50 год.)						
Змістовий модуль 2. Безпека та перспективи розвитку платіжних систем (Теми 5 – 7)						
Тема 5. Розвиток платіжних систем в Україні	4	2	2	-	10	18
Тема 6. Ризики та безпека платіжних систем	4	-	2	1	10	17
Тема 7. Перспективи розвитку платіжних систем: глобальний контекст	2	2	-	1	10	15
Всього по модулю 2	10	4	4	2	30	50
<i>Форма контролю – модульна контрольна робота</i>						
<i>Форма підсумкового контролю – екзамен</i>						
Разом годин з курсу	22	10	8	3	77	120

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

*Заочна форма навчання
ФМФЗ-23-1*

Змістовні модулі	Кількість годин					
	Лекції	Семінари	Практичні	ІКР	СРС	Всього
Модуль 1 – 2,3 залікових кредити (70 год.)						
Змістовий модуль 1. Функціонування платіжних систем та інструментів (Теми 1 – 4)						
Тема 1. Основи функціонування сучасних платіжних систем		-	-	-	15	15
Тема 2. Оверсайт платіжних систем	-	-	-	-	20	20
Тема 3. Платіжні інструменти та технології	2	-	-	1	15	18
Тема 4. Міжнародні платіжні системи	-	2	-	-	15	17
Всього по модулю 1	2	2	0	1	65	70
Модуль 2 – 1,7 залікових кредити (50 год.)						
Змістовий модуль 2. Безпека та перспективи розвитку платіжних систем (Теми 5 – 7)						
Тема 5. Розвиток платіжних систем в Україні	-	-	-	-	15	15
Тема 6. Ризики та безпека платіжних систем	2	-	2	-	15	19
Тема 7. Перспективи розвитку платіжних систем: глобальний контекст	-	-	-	1	15	16
Всього по модулю 2	2	0	2	1	45	50
<i>Форма контролю – модульна контрольна робота</i>						
<i>Форма підсумкового контролю – екзамен</i>						
Разом годин з курсу	4	2	2	2	110	120

РЕЙТИНГ – ПЛАН

Денна форма навчання

Год	Тема	Форма заняття та заняття (лекція, семінар, лабораторна, робота, практична робота, самостійна робота здобувача, контрольний захід, підсумкове тестування, індивідуальна робота)	Результати навчання	Вага оцінки кількість балів
	Модуль 1			
2	Основи функціонування сучасних платіжних систем	Лекція	ПР 08, ПР 11, ПР 16	0
2	Основи функціонування сучасних платіжних систем	Семінарське заняття	ПР 08, ПР 11, ПР 16	2
11	Основи функціонування сучасних платіжних систем	Самостійна робота	ПР 08, ПР 11, ПР 16	0
2	Оверсайт платіжних систем	Лекція	ПР 08, ПР 11, ПР 16	0
2	Оверсайт платіжних систем	Практичне заняття	ПР 08, ПР 11, ПР 16	2
12	Оверсайт платіжних систем	Самостійна робота	ПР 08, ПР 11, ПР 16	0
4	Платіжні інструменти та технології	Лекція	ПР 08, ПР 11, ПР 16	0
2	Платіжні інструменти та технології	Семінарське заняття	ПР 08, ПР 11, ПР 16	2
1	Платіжні інструменти та технології	Індивідуальна робота	ПР 08, ПР 11, ПР 16	5
12	Платіжні інструменти та технології	Самостійна робота	ПР 08, ПР 11, ПР 16	0
4	Міжнародні платіжні системи	Лекція	ПР 08, ПР 11, ПР 16	0
4	Міжнародні платіжні системи	Семінарське заняття	ПР 08, ПР 11, ПР 16	2
2	Міжнародні платіжні системи	Практичне заняття	ПР 08, ПР 11, ПР 16	2
12	Міжнародні платіжні системи	Самостійна робота	ПР 08, ПР 11, ПР 16	0
	Т 1-4	Проміжний модульний контроль	ПР 08, ПР 11, ПР 16	8
70	Усього за модулем 1			23
	Модуль 2			
4	Розвиток платіжних систем в Україні	Лекція	ПР 08, ПР 11, ПР 16	0
2	Розвиток платіжних систем в Україні	Семінарське заняття	ПР 08, ПР 11, ПР 16	2
2	Розвиток платіжних систем в Україні	Практичне заняття	ПР 08, ПР 11, ПР 16	2
10	Розвиток платіжних систем в Україні	Самостійна робота	ПР 08, ПР 11, ПР 16	
4	Ризики та безпека платіжних систем	лекція	ПР 08, ПР 11, ПР 16	0
2	Ризики та безпека платіжних систем	практичне заняття	ПР 08, ПР 11, ПР 16	2
10	Ризики та безпека платіжних систем	Самостійна робота	ПР 08, ПР 11, ПР 16	
1	Ризики та безпека платіжних систем	Індивідуальна робота	ПР 08, ПР 11, ПР 16	3
2	Перспективи розвитку платіжних систем: глобальний контекст	лекція	ПР 08, ПР 11, ПР 16	0

2	Перспективи розвитку платіжних систем: глобальний контекст	Семінарське заняття	ПР 08, ПР 11, ПР 16	2
1	Перспективи розвитку платіжних систем: глобальний контекст	Індивідуальна робота	ПР 08, ПР 11, ПР 16	3
10	Перспективи розвитку платіжних систем: глобальний контекст	Самостійна робота	ПР 08, ПР 11, ПР 16	
	Т 5-7.	Проміжний модульний контроль	ПР 08, ПР 11, ПР 16	8
		Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання ДПУ Moodle	ПР 08, ПР 11, ПР 16	5
50	Усього за модулем 2			27
		Екзамен		50
	Разом			100

Заочна форма навчання

Год	Тема	Форма заняття та заняття (лекція, семінар, лабораторна, робота, практична робота, самостійна робота здобувача, контрольний захід, підсумкове тестування, індивідуальна робота)	Результати навчання	Вага оцінки кількість балів
	Модуль 1			
15	Основи функціонування сучасних платіжних систем	Самостійна робота	ПР 08, ПР 11, ПР 16	0
20	Оверсайт платіжних систем	Самостійна робота	ПР 08, ПР 11, ПР 16	0
2	Платіжні інструменти та технології	Лекція	ПР 08, ПР 11, ПР 16	0
1	Платіжні інструменти та технології	Індивідуальна робота	ПР 08, ПР 11, ПР 16	10
15	Платіжні інструменти та технології	Самостійна робота	ПР 08, ПР 11, ПР 16	0
2	Міжнародні платіжні системи	Семінарське заняття	ПР 08, ПР 11, ПР 16	5
15	Міжнародні платіжні системи	Самостійна робота	ПР 08, ПР 11, ПР 16	0
70	Усього за модулем 1			15
	Модуль 2			
15	Розвиток платіжних систем в Україні	Самостійна робота	ПР 08, ПР 11, ПР 16	
2	Ризики та безпека платіжних систем	лекція	ПР 08, ПР 11, ПР 16	0
2	Ризики та безпека платіжних систем	практичне заняття	ПР 08, ПР 11, ПР 16	5
15	Ризики та безпека платіжних систем	Самостійна робота	ПР 08, ПР 11, ПР 16	
1	Перспективи розвитку платіжних систем: глобальний контекст	Індивідуальна робота	ПР 08, ПР 11, ПР 16	10
15	Перспективи розвитку платіжних систем: глобальний контекст	Самостійна робота	ПР 08, ПР 11, ПР 16	

	Т 5-7.	Проміжний модульний контроль	ПР 08, ПР 11, ПР 16	15
		Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання ДПУ Moodle	ПР 08, ПР 11, ПР 16	5
50	Усього за модулем 2			35
		Екзамен		50
	Разом			100

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ФУНКЦІОНУВАННЯ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ ТА ІНСТРУМЕНТІВ

ТЕМА 1. ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУЧАСНИХ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ

План лекційного заняття

1. Принципи інфраструктури фінансового ринку (PFMI)
2. Елементи сучасних платіжних систем
3. Класифікація платіжних систем
4. Внутрішньобанківські платіжні системи
5. Системи масових електронних платежів

План семінарського заняття

1. Принципи інфраструктури фінансового ринку (PFMI)
2. Елементи сучасних платіжних систем
3. Класифікація платіжних систем
4. Внутрішньобанківські платіжні системи
5. Системи масових електронних платежів
6. Користувачі та учасники платіжних систем
7. Засоби обробки та передачі інформації у платіжних системах

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Особливості функціонування інфраструктури фінансового ринку.
2. Суть платіжних систем.
3. Застосування систем масових електронних платежів.
4. Групи користувачів платіжних систем.
5. Обробка інформації у платіжних системах.

Питання для самоконтролю

1. Основні принципи інфраструктури фінансового ринку
2. Елементи сучасних платіжних систем
3. Класифікація платіжних систем
4. Внутрішньобанківські платіжні системи
5. Системи масових електронних платежів
6. Користувачі платіжних систем
7. Учасники платіжних систем
8. Обробка та передачі інформації у платіжних системах

Рекомендована літературні джерела:

Основна [1; 3].

Допоміжна [5; 7; 8; 10].

Міжнародні видання [11].

Інформаційні ресурси Інтернет [15; 18].

ТЕМА 2. ОВЕРСАЙТ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ

План лекційного заняття

1. Імплементація стандарту ISO 20022 щодо обміну платіжними повідомленнями
2. Основні положення Директиви ЄС про платіжні послуги PSD2
3. Здійснення оверсайту платіжних систем на базі ризик-орієнтованого підходу
4. Реалізація наглядової функції центрального банку щодо діяльності платіжних систем

План семінарського заняття

1. Імплементація стандарту ISO 20022 щодо обміну платіжними повідомленнями
2. Основні положення Директиви ЄС про платіжні послуги PSD2

План практичного заняття

1. Здійснення оверсайту платіжних систем на базі ризик-орієнтованого підходу
2. Реалізація наглядової функції центрального банку щодо діяльності платіжних систем

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Міжнародні стандарти та вимоги щодо надання платіжних послуг і роботи платіжних систем
2. Суть ризик-орієнтованого підходу при здійсненні банківського нагляду.

Питання для самоконтролю

1. Стандарт ISO 20022 та його застосування.
2. Вимоги Директиви ЄС про платіжні послуги
3. Суть оверсайту платіжних систем
4. Здійснення оверсайту платіжних систем на базі ризик-орієнтованого підходу
5. Наглядова функція НБУ у контексті діяльності платіжних систем

Рекомендована література:

Основна [1; 2; 4].

Допоміжна [5; 8; 10].

Міжнародні видання [11; 14].

Інформаційні ресурси Інтернет [15; 17].

ТЕМА 3. ПЛАТІЖНІ ІНСТРУМЕНТИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ

План лекційного заняття

1. Банківські платіжні картки як інструмент розрахунків
1. 2.Електронні гроші, особливості їх емісії та використання
2. DLT (Distributed ledger technology) та блокчейн, можливості їх використання у сфері платежів
3. Ризики блокчейну
4. Криптовалюти, їх переваги і ризики застосування як платіжного інструмента

План семінарського заняття

1. Банківські платіжні картки як інструмент розрахунків
2. Електронні гроші, особливості їх емісії та використання
3. Можливості використання блокчейну у сфері платежів
4. Криптовалюти, їх переваги і ризики застосування як платіжного інструмента

План практичного заняття

1. Особливості емісії та використання електронних грошей
2. DLT (Distributed ledger technology) та блокчейн
3. Характеристика ринку криптовалют
4. Аналіз динаміки та капіталізації ринку криптовалют

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Світовий досвід застосування платіжних карток
2. Банки як провідні емітенти платіжних карток
3. Приклади застосування технології блокчейну у фінансовій сфері
4. Перспективи емісії криптовалют центральними банками

План індивідуально-консультативної роботи

1. Оцінка особливостей інвестування на криптовалютному ринку

Питання для самоконтролю

1. Банківські платіжні картки як інструмент розрахунків
2. Електронні гроші, особливості їх емісії та використання
3. DLT (Distributed ledger technology) та блокчейн, можливості їх використання у сфері платежів
4. Ризики блокчейну
5. Криптовалюти, їх переваги і ризики застосування як платіжного інструмента
6. Світовий досвід застосування платіжних карток
7. Банки як провідні емітенти платіжних карток
8. Приклади застосування технології блокчейну у фінансовій сфері
9. Перспективи емісії криптовалют центральними банками

Рекомендована література:

Основна [1; 4].

Допоміжна [5; 7].

Міжнародні видання [11; 14].

Інформаційні ресурси Інтернет [18].

ТЕМА 4. МІЖНАРОДНІ ПЛАТІЖНІ СИСТЕМИ

План лекційного заняття

1. Особливості діяльності міжнародних платіжних систем, що базуються на використанні платіжних карток (Visa, Mastercard, American Express та ін.)
2. SWIFT як провідна система міжбанківських розрахунків
3. Системно важливі платіжні системи ЄС – TARGET2, EURO1, STEP2-T, CORE(FR)
4. Єдина зона платежів в євро (Single Euro Payments Area, SEPA)
5. Платіжні системи Fedwire та CHIPS

План семінарського заняття

1. Особливості діяльності міжнародних платіжних систем, що базуються на використанні платіжних карток (Visa, Mastercard, American Express та ін.)
2. Системи міжнародних грошових переказів
3. Платіжні системи в країнах з низьким рівнем фінансової інклюзії

План практичного заняття

1. SWIFT як провідна система міжбанківських розрахунків
2. Системно важливі платіжні системи ЄС – TARGET2, EURO1, STEP2-T, CORE(FR)
3. Єдина зона платежів в євро (Single Euro Payments Area, SEPA)
4. Платіжні системи Fedwire та CHIPS

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Історія розвитку міжнародних платіжних систем.
2. Функціонування платіжних систем у країнах Євросоюзу.
3. Альтернативні платіжні системи в країнах із низьким рівнем розвитку фінансової інфраструктури.

Питання для самоконтролю

1. Особливості діяльності міжнародних платіжних систем, що базуються на використанні платіжних карток (Visa, Mastercard, American Express та ін.)
2. SWIFT як провідна система міжбанківських розрахунків
3. Системно важливі платіжні системи ЄС – TARGET2, EURO1, STEP2-T, CORE(FR)
4. Єдина зона платежів в євро (Single Euro Payments Area, SEPA)
5. Платіжні системи Fedwire та CHIPS
6. Системи міжнародних грошових переказів
7. Платіжні системи в країнах з низьким рівнем фінансової інклюзії
8. Історія розвитку міжнародних платіжних систем.
9. Функціонування платіжних систем у країнах Євросоюзу.

Рекомендована література:

Основна [3; 4].

Допоміжна [5].

Міжнародні видання [11; 12; 13].

Інформаційні ресурси Інтернет [15; 18].

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2

БЕЗПЕКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ

ТЕМА 5. РОЗВИТОК ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ В УКРАЇНІ

План лекційного заняття

1. Загальна характеристика екосистеми платіжного ринку в Україні
2. Національний банк України як розрахунковий банк для платіжних систем
3. Система електронних платежів НБУ
4. Національна платіжна система "Український платіжний простір"
5. Системи веб-банкінгу та мобільного банкінгу

План семінарського заняття

1. Загальна характеристика екосистеми платіжного ринку в Україні
2. Національний банк України як розрахунковий банк для платіжних систем
3. Система електронних платежів НБУ
4. Національна платіжна система "Український платіжний простір"

План практичного заняття

1. Системи веб-банкінгу та мобільного банкінгу
2. Небанківські надавачі платіжних послуг

3. P2P системи

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Особливості ринку платіжних послуг в Україні.
2. Специфіка регулювання платіжних послуг в Україні.
3. Історія розвитку СЕП НБУ.
4. Особливості розвитку мобільного банкінгу в Україні.

Питання для самоконтролю

1. Загальна характеристика екосистеми платіжного ринку в Україні
2. Національний банк України як розрахунковий банк для платіжних систем
3. Система електронних платежів НБУ
4. Національна платіжна система "Український платіжний простір"
5. Системи веб-банкінгу та мобільного банкінгу
6. Небанківські надавачі платіжних послуг
7. P2P системи
8. Особливості ринку платіжних послуг в Україні.
9. Специфіка регулювання платіжних послуг в Україні.
10. Історія розвитку СЕП НБУ.
11. Особливості розвитку мобільного банкінгу в Україні.

Рекомендована література:

Основна [1; 2].

Допоміжна [5; 10].

Міжнародні видання [14].

Інформаційні ресурси Інтернет [15; 18].

ТЕМА 6. РИЗИКИ ТА БЕЗПЕКА ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ.**План лекційного заняття**

1. Фінансові та нефінансові ризики, що виникають у платіжних системах
2. Надійність та безпека платіжних систем
3. Захист інформації у платіжних системах – запобігання несанкціонованому доступу, криптографічний захист тощо.
4. Протидія відмиванню грошей та фінансуванню тероризму
5. Альтернативні системи грошових переказів та пов'язані з ними ризики.

План практичного заняття

1. Оцінка фінансових та нефінансових ризиків, що виникають у платіжних системах
2. Надійність та безпека платіжних систем
3. Захист інформації у платіжних системах – запобігання несанкціонованому доступу, криптографічний захист тощо.
4. Протидія відмиванню грошей та фінансуванню тероризму
5. Альтернативні системи грошових переказів та пов'язані з ними ризики.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Механізми управління ризиками, що виникають у діяльності платіжних систем
2. Міжнародні стандарти протидії відмиванню грошей та фінансуванню тероризму
3. Політика належної обачності щодо клієнта

План індивідуально-консультативної роботи

1. Забезпечення належного захисту персональних даних при використанні платіжних систем.

Питання для самоконтролю

1. Фінансові та нефінансові ризики, що виникають у платіжних системах
2. Надійність та безпека платіжних систем
3. Захист інформації у платіжних системах – запобігання несанкціонованому доступу, криптографічний захист тощо.
4. Протидія відмиванню грошей та фінансуванню тероризму
5. Альтернативні системи грошових переказів та пов'язані з ними ризики.
6. Механізми управління ризиками, що виникають у діяльності платіжних систем
7. Міжнародні стандарти протидії відмиванню грошей та фінансуванню тероризму
8. Політика належної обачності щодо клієнта

Рекомендована література:

Основна [1; 2; 4].

Допоміжна [5; 8; 9].

Міжнародні видання [11; 13; 14].
Інформаційні ресурси Інтернет [17].

ТЕМА 7. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ: ГЛОБАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ

План лекційного заняття

1. Інтернаціоналізація міжнародних розрахунків та електронного грошового обігу
2. Перспективи розвитку платіжних систем в мережі Інтернет
3. Стимулювання фінтех-інновацій у платіжних системах
4. Концепція Open Banking
5. Побудова децентралізованих платіжних систем на базі блокчейн-платформ

План семінарського заняття

1. Інтернаціоналізація міжнародних розрахунків та електронного грошового обігу
2. Перспективи розвитку платіжних систем в мережі Інтернет
3. Стимулювання фінтех-інновацій у платіжних системах
4. Концепція Open Banking
5. Побудова децентралізованих платіжних систем на базі блокчейн-платформ

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Вплив глобалізаційних процесів на функціонування платіжних систем
2. Конкуренція між банками та фінтех-компаніями
3. Перспективи розвитку платіжних систем в Україні

План індивідуально-консультативної роботи

Визначення потенційних напрямів застосування фінтех продуктів платіжними системами.

Питання для самоконтролю

1. Інтернаціоналізація міжнародних розрахунків та електронного грошового обігу
2. Перспективи розвитку платіжних систем в мережі Інтернет
3. Стимулювання фінтех-інновацій у платіжних системах
4. Концепція Open Banking
5. Побудова децентралізованих платіжних систем на базі блокчейн-платформ
6. Вплив глобалізаційних процесів на функціонування платіжних систем
7. Конкуренція між банками та фінтех-компаніями
8. Перспективи розвитку платіжних систем в Україні

Рекомендована література:

Основна [2; 3; 4].

Допоміжна [5; 10].

Міжнародні видання [11; 14].

Інформаційні ресурси Інтернет [16].

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, представлено в табл. 4.1. Максимальна кількість балів отримана здобувачем вищої освіти на семінарському занятті становить 2 (5) бали (залежно від теми).

Виконання самостійної роботи, як правило, оцінюється під час проведення семінарського / практичного заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE (максимально до 5 балів).

Таблиця 4.1

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських (практичних) заняттях для денної (заочної) форми навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання
2 (5)	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом з теми, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
1 (3)	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом з теми, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
1 (2)	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом з теми на достатньому рівні, однак фрагментарно (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
0	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань або володіє навчальним матеріалом лише на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.

Критерії оцінювання контрольної роботи

Формою проміжного поточного контролю є контрольна робота, яка проводиться у письмовій формі та оцінюється від 0 до 8 (15) балів.

Таблиця 4.2

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	2 (5)
Тестовий блок	6 (10)
Всього	8 (15)

Таблиця 4.3

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання

Критерії оцінювання	К-ь балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі теоретичні питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	2 (5)
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	1 (2)
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Критерії оцінювання тестового блоку

Критерії оцінювання	Кількість балів
Відповідь вірна	6 (10)
Відповідь невірна	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи.

Індивідуальна робота проводиться у формі підготовки презентацій результатів наукових досліджень з обраної тематики.

Таблиця 4.5

Критерії оцінювання індивідуальної роботи для денної (заочної) форми навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання
3,5 (10)	У повному обсязі тематику розкрито. При цьому використано актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовано думки та зроблено узагальнені підсумки.
2,3 (5)	В основному розкрито зміст питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
1	Фрагментарне висвітлення питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), присутні неточності та помилки.
0	Неправильна відповідь, допущено істотні помилки, оперування неактуальною інформацією.
0	Роботу не виконано.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів).

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену. Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (табл. 4.6):

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критеріями оцінювання

Таблиця 4.6

Сума балів за 100-бальною шкалою	ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен/Диференційований залік	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	

			помилки, кількість яких незначна			
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вмiє зiставляти, узагальнювати, систематизувати iнформацiю пiд керiвництвом викладача; в цiлому самостiйно застосовувати її на практицi; контролювати власну дiяльнiсть; виправляти помилки, серед яких є суттєвi, добирати аргументи для пiдтвердження думок			
60-69	D	задовiльно	Здобувач вищої освіти вiдтворює значну частину теоретичного матерiалу, виявляє знання i розумiння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матерiал, виправляти помилки, серед яких є значна кiлькiсть суттєвих	Середнiй (репродуктивний)	задовiльно	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володiє навчальним матерiалом на рiвнi, вищому за початковий, значну частину його вiдтворює на репродуктивному рiвнi			
35-49	FX	незадовiльно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володiє матерiалом на рiвнi окремих фрагментiв, що становлять незначну частину навчального матерiалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовiльно	не зараховано
0-34	F	незадовiльно з обов'язковим повторним вивченням залiкового кредиту	Здобувач вищої освіти володiє матерiалом на рiвнi елементарного розпiзнання i вiдтворення окремих фактiв, елементiв, об'єктiв			

Результати складання екзамену оцiнюються за чотирибальною шкалою («вiдмiнно», «добре», «задовiльно», «незадовiльно»), i вносяться у вiдомiсть облiку успiшностi здобувача вищої освіти, залiкову книжку, iндивiдуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крiм «незадовiльно» i «не зараховано»).

Критерiєм успiшного проходження здобувачем освіти пiдсумкового оцiнювання може бути досягнення ним мiнiмальних порогових рiвнiв оцiнок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисциплiни.

5. ЗАСОБИ ОЦIНЮВАННЯ

Засобами оцiнювання та методами демонстрування результатiв навчання з навчальної дисциплiни «Сучаснi платiжнi системи» є:

- екзамен; стандартизованi тести; аналітичнi звiти, реферати, презентацiї результатiв виконаних завдань та дослiджень; презентацiї та виступи на наукових заходах; комп'ютерне тестування на платформi MOODLE ДПУ.

6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛІ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛІВ

Формою поточного контролю знань здобувачiв вищої освіти є модульна контрольна робота за модулями.

Формою пiдсумкового контролю знань студентiв є екзамен, який передбачає оцiнювання якостi засвоєння навчального матерiалу дисциплiни за всiма темами.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Перелік питань до поточного контролю № 1

1. Основні принципи інфраструктури фінансового ринку
2. Елементи сучасних платіжних систем
3. Класифікація платіжних систем
4. Внутрішньобанківські платіжні системи
5. Системи масових електронних платежів
6. Користувачі платіжних систем
7. Учасники платіжних систем
8. Обробка та передачі інформації у платіжних системах
9. Стандарт ISO 20022 та його застосування.
10. Вимоги Директиви ЄС про платіжні послуги
11. Суть оверсайту платіжних систем
12. Здійснення оверсайту платіжних систем на базі ризик-орієнтованого підходу
13. Наглядова функція НБУ у контексті діяльності платіжних систем
14. Банківські платіжні картки як інструмент розрахунків
15. Електронні гроші, особливості їх емісії та використання
16. DLT (Distributed ledger technology) та блокчейн, можливості їх використання у сфері платежів
17. Ризики блокчейну
18. Криптовалюти, їх переваги і ризики застосування як платіжного інструмента
19. Світовий досвід застосування платіжних карток
20. Банки як провідні емітенти платіжних карток
21. Приклади застосування технології блокчейну у фінансовій сфері
22. Перспективи емісії криптовалют центральними банками
23. Особливості діяльності міжнародних платіжних систем, що базуються на використанні платіжних карток (Visa, Mastercard, American Express та ін.)
24. SWIFT як провідна система міжбанківських розрахунків
25. Системно важливі платіжні системи ЄС – TARGET2, EURO1, STEP2-T, CORE(FR)
26. Єдина зона платежів в євро (Single Euro Payments Area, SEPA)
27. Платіжні системи Fedwire та CHIPS
28. Системи міжнародних грошових переказів
29. Платіжні системи в країнах з низьким рівнем фінансової інклюзії
30. Історія розвитку міжнародних платіжних систем.
31. Функціонування платіжних систем у країнах Євросоюзу.
32. SWIFT як провідна система міжбанківських розрахунків
33. Системно важливі платіжні системи ЄС – TARGET2, EURO1, STEP2-T, CORE(FR)
34. Єдина зона платежів в євро (Single Euro Payments Area, SEPA)
35. Платіжні системи Fedwire та CHIPS
36. Принципи інфраструктури фінансового ринку (PFMI)
37. Елементи сучасних платіжних систем
38. Класифікація платіжних систем
39. Внутрішньобанківські платіжні системи
40. Системи масових електронних платежів
41. Користувачі та учасники платіжних систем
42. Засоби обробки та передачі інформації у платіжних системах

Перелік питань до поточного контролю № 2

1. Загальна характеристика екосистеми платіжного ринку в Україні
2. Національний банк України як розрахунковий банк для платіжних систем
3. Система електронних платежів НБУ
4. Національна платіжна система "Український платіжний простір"
5. Загальна характеристика екосистеми платіжного ринку в Україні
6. Національний банк України як розрахунковий банк для платіжних систем

7. Система електронних платежів НБУ
8. Національна платіжна система "Український платіжний простір"
9. Системи веб-банкінгу та мобільного банкінгу
10. Небанківські надавачі платіжних послуг
11. P2P системи
12. Особливості ринку платіжних послуг в Україні.
13. Специфіка регулювання платіжних послуг в Україні.
14. Історія розвитку СЕП НБУ.
15. Особливості розвитку мобільного банкінгу в Україні.
16. Оцінка фінансових та нефінансових ризиків, що виникають у платіжних системах
17. Надійність та безпека платіжних систем
18. Захист інформації у платіжних системах – запобігання несанкціонованому доступу, криптографічний захист тощо.
19. Протидія відмиванню грошей та фінансуванню тероризму
20. Альтернативні системи грошових переказів та пов'язані з ними ризики.
21. Оцінка фінансових та нефінансових ризиків, що виникають у платіжних системах
22. Надійність та безпека платіжних систем
23. Захист інформації у платіжних системах – запобігання несанкціонованому доступу, криптографічний захист тощо.
24. Протидія відмиванню грошей та фінансуванню тероризму
25. Альтернативні системи грошових переказів та пов'язані з ними ризики.
26. Оцінка фінансових та нефінансових ризиків, що виникають у платіжних системах
27. Надійність та безпека платіжних систем
28. Захист інформації у платіжних системах – запобігання несанкціонованому доступу, криптографічний захист тощо.
29. Протидія відмиванню грошей та фінансуванню тероризму
30. Альтернативні системи грошових переказів та пов'язані з ними ризики.
31. Інтернаціоналізація міжнародних розрахунків та електронного грошового обігу
32. Перспективи розвитку платіжних систем в мережі Інтернет
33. Стимулювання фінтех-інновацій у платіжних системах
34. Концепція Open Banking
35. Побудова децентралізованих платіжних систем на базі блокчейн-платформ
36. Вплив глобалізаційних процесів на функціонування платіжних систем
37. Конкуренція між банками та фінтех-компаніями
38. Перспективи розвитку платіжних систем в Україні
39. Інтернаціоналізація міжнародних розрахунків та електронного грошового обігу
40. Перспективи розвитку платіжних систем в мережі Інтернет
41. Стимулювання фінтех-інновацій у платіжних системах
42. Концепція Open Banking
43. Побудова децентралізованих платіжних систем на базі блокчейн-платформ

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Основні принципи інфраструктури фінансового ринку
2. Елементи сучасних платіжних систем
3. Класифікація платіжних систем
4. Внутрішньобанківські платіжні системи
5. Системи масових електронних платежів
6. Користувачі платіжних систем
7. Учасники платіжних систем
8. Обробка та передачі інформації у платіжних системах
9. Стандарт ISO 20022 та його застосування.
10. Вимоги Директиви ЄС про платіжні послуги
11. Суть оверсайту платіжних систем
12. Здійснення оверсайту платіжних систем на базі ризик-орієнтованого підходу
13. Наглядова функція НБУ у контексті діяльності платіжних систем
14. Банківські платіжні картки як інструмент розрахунків

15. Електронні гроші, особливості їх емісії та використання
16. DLT (Distributed ledger technology) - можливості використання у сфері платежів
17. Переваги та ризики блокчейну
18. Криптовалюти, їх переваги і ризики застосування як платіжного інструмента
19. Світовий досвід застосування платіжних карток
20. Банки як провідні емітенти платіжних карток
21. Приклади застосування технології блокчейну у фінансовій сфері
22. Перспективи емісії криптовалют центральними банками
23. Особливості діяльності міжнародних платіжних систем, що базуються на використанні платіжних карток (Visa, Mastercard, American Express та ін.)
24. SWIFT як провідна система міжбанківських розрахунків
25. Системно важливі платіжні системи ЄС – TARGET2, EURO1, STEP2-T, CORE(FR)
26. Єдина зона платежів в євро (Single Euro Payments Area, SEPA)
27. Платіжні системи Fedwire та CHIPS
28. Системи міжнародних грошових переказів
29. Платіжні системи в країнах з низьким рівнем фінансової інклюзії
30. Історія розвитку міжнародних платіжних систем.
31. Функціонування платіжних систем у країнах Євросоюзу.
32. Загальна характеристика екосистеми платіжного ринку в Україні
33. Національний банк України як розрахунковий банк для платіжних систем
34. Система електронних платежів НБУ
35. Національна платіжна система "Український платіжний простір"
36. Системи веб-банкінгу та мобільного банкінгу
37. Небанківські надавачі платіжних послуг
38. Розвиток P2P систем в Україні
39. Особливості ринку платіжних послуг в Україні.
40. Специфіка регулювання платіжних послуг в Україні.
41. Історія розвитку СЕП НБУ.
42. Особливості розвитку мобільного банкінгу в Україні.
43. Фінансові та нефінансові ризики, що виникають у платіжних системах
44. Надійність та безпека платіжних систем
45. Захист інформації у платіжних системах.
46. Протидія відмиванню грошей та фінансуванню тероризму із використанням платіжних систем.
47. Альтернативні системи грошових переказів та пов'язані з ними ризики.
48. Механізми управління ризиками, що виникають у діяльності платіжних систем
49. Міжнародні стандарти протидії відмиванню грошей та фінансуванню тероризму
50. Політика належної обачності щодо клієнта
51. Інтернаціоналізація міжнародних розрахунків та електронного грошового обігу
52. Перспективи розвитку платіжних систем в мережі Інтернет
53. Стимулювання фінтех-інновацій у платіжних системах
54. Концепція Open Banking
55. Побудова децентралізованих платіжних систем на базі блокчейн-платформ
56. Вплив глобалізаційних процесів на функціонування платіжних систем
57. Особливості сучасної конкуренції між банками та фінтех-компаніями
58. Перспективи розвитку платіжних систем в Україні

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України 2346-III, Редакція від 03.07.2020 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14#Text>
2. Про платіжні послуги: Закон України 1591-IX від 30.06.2021 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
3. Науменкова С. В. Оверсайт платіжних систем на засадах ризик-орієнтованого нагляду / С. В. Науменкова, С. В. Міщенко // Науковий погляд: економіка та управління, 2018. - № 2. – С. 149 – 157
4. Ситник, І. П., & Коротка, А. П. (2019). Перспективи використання європейського досвіду функціонування платіжних систем в Україні. *Проблеми системного підходу в економіці*, (2 (2)), 80-85.

Допоміжна:

5. Джусов, О. А., Піляк, О. І. (2020). Поточний стан, проблеми та перспективи розвитку платіжних систем в Україні. *Економічний простір*, (154), 190-196. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/154-36>
6. Євдокімова М. О. Особливості функціонування та проблемні питання розвитку платіжної системи України / М. О. Євдокімова // . – Науковий погляд: економіка та управління; 2020. - №3 (69) С. 97 – 102
7. Платіжні системи : конспект лекцій / укладачі: О. С. Кушнерьов, Т. В. Доценко. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – 268 с.
8. Рисін В.В. Правовий статус криптовалюти як фінансового інструменту / В.В.Рисін, М.В.Рисін, І.В.Федюк / Ефективна економіка. – 2018. - №11. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6647>
9. Рисін В.В., Борик І.Р. Переваги та ризики розвитку новітніх технологій у банківській діяльності. *Науковий Вісник ХДУ. Серія «Економічні науки»*. 2020. №38. С. 69-73. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2020-38-12>
10. Ситник, І. П., Фоміна, В. С. (2019). Вплив фінтеху на розвиток сучасних платіжних систем України. *Бізнес-навігатор*, (2), 139-143.

Міжнародні видання:

11. Bech, M. L., Hancock, J., & Zhang, W. (2020). Fast retail payment systems.
12. Kahn, C. M. (2018). Payment systems and privacy.
13. Kanojia, P., & Lal, M. (2020). Impact of trust on customer adoption of digital payment systems. In *Impact of Mobile Payment Applications and Transfers on Business* (pp. 16-42). IGI Global.
14. Téllez, J., & Zeadally, S. (2017). *Mobile Payment Systems*. Springer.

Інформаційні ресурси ІНТЕРНЕТ:

15. Національний банк України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
16. Payment services. URL: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/consumer-finance-and-payments/payment-services/payment-services_en
17. Basel Committee on Payments and Market Infrastructures. URL: <https://www.bis.org/cpmi/about/overview.htm?m=3%7C16%7C691>
18. Single euro payments area (SEPA). URL: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/consumer-finance-and-payments/payment-services/single-euro-payments-area-sepa_en